

Univerzitet
u Sarajevu

Strategija razvoja Univerziteta u Sarajevu 2011–2015.

Sarajevo, 2011.

Univerzitet u Sarajevu

**STRATEGIJA RAZVOJA
UNIVERZITETA U SARAJEVU
2011–2015.**

Sarajevo, 2011.

Izdavač:
Univerzitet u Sarajevu,
Obala Kulina bana 7/II,
71000 Sarajevo

Za izdavača:
Prof. dr. Faruk Čaklovića, rektor

Uredili:
Prof. dr. Hazim Bašić, prorektor; Lejla Muminović, dipl. ing., stručni saradnik

Lektor:
Tarik Ćušić, BA

DTP:
Karmel Sokanović

Tiraž:
200 primjeraka

Štampa:
„Štamparija Fojnica“ d.o.o. Fojnica

Za štampariju:
Šehzija Buljina

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

378.4:371.11](497.6 Sarajevo)"2011/2015"

UNIVERZITET u Sarajevu
Strategija razvoja Univerziteta u Sarajevu :
2011-2015. / [uredili Hazim Bašić, Lejla
Muminović]. - Sarajevo : Univerzitet, 2012. - 36
str. ; 25 cm

ISBN 978-9958-600-35-7

COBISS.BH-ID 19625734

Predgovor

Proces transformacije iz industrijskog društva u društvo znanja, koji se događa u razvijenom svijetu, nameće potrebu za brojnim društvenim promjenama. Ove promjene, prije svega, zahtijevaju prilagođavanje sistema obrazovanja potrebama razvoja društva i privrede. Napredak Bosne i Hercegovine u ovoj tranziciji moguć je samo uz sistem visokog obrazovanja usklađen sa zahtjevima Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i Evropskog istraživačkog prostora (ERA). Drugim riječima, budućnost Bosne i Hercegovine traži takvo ustrojstvo visokog obrazovanja koje je kompatibilno reformskim procesima u zemljama Evropske unije.

U Evropskoj uniji, koja je projektovana kao društvo znanja, ljudi i znanje postaju najvažniji resursi. Stoga obrazovni sistem postaje jedan od najvažnijih segmenata društva. Brze promjene u svijetu traže i radikalno uklanjanje svih prepreka unutar postojećeg stanja u visokom obrazovanju. Bosni i Hercegovini treba sistem visokog obrazovanja koji je sposoban inicirati i nositi glavni teret promjena u društvu. Stoga su očekivanja društva i države od akademske zajednice velika, zahtjevna i legitimna. Sposobnost univerziteta da na njih odgovore, kao i sposobnost nadležnih institucija vlasti da takva očekivanja politički i materijalno podupiru odlučivat će o brzini priključenja BiH krugu razvijenih država.

Da bi se moglo odgovoriti na promjene i potrebe društva, Univerzitet se treba strukturirati kao snažna, integrirana, odgovorna i autonomna institucija koja je u stanju da se nosi s promjenama, ali i da njima upravlja. Period koji slijedi biće razdoblje jačanja Univerziteta kao funkcionalno integrirane institucije. S tim ciljem neophodno je u rad Univerziteta uključiti strateško planiranje, kao okvir u kojem treba da se uspostavi i održiv sistem upravljanja kvalitetom.

Rukovodeći se ovom vizijom, na 22. Sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 22.09.2010. imenovan je tim za izradu dokumenta *Strategije razvoja Univerziteta u Sarajevu 2011-2015.* u sastavu:

1. Prof. dr. Hazim Bašić, prorektor za naučno-istraživački rad
2. Prof. dr. Bakir Mehić, Medicinski fakultet Sarajevo
3. Prof. dr. Sead Redžepagić, Stomatološki fakultet Sarajevo

4. Prof. dr. Muharem Avdispahić, Prirodno-matematički fakultet Sarajevo
5. Prof. dr. Kemo Sokolija, Elektrotehnički fakultet Sarajevo
6. Prof. dr. Hašim Muminović, Filozofski fakultet Sarajevo
7. Prof. dr. Zijad Mehić, Akademija scenskih umjetnosti Sarajevo
8. Prof. dr. Borisav Petrović, Pravni fakultet Sarajevo
9. Prof. dr. Izet Rađo, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Sarajevo
10. Rajmonda Tuna, predstavnik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu.

Prilikom rada na *Strategiji razvoja Univerziteta u Sarajevu 2011-2015* korištene su smjernice date u važećoj *Strategiji razvoja visokog obrazovanja u Kantonu Sarajevu 2010-2015*, koja je usvojena na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo u julu mjesecu 2010. godine. Također, kao referentni podaci korišteni su rezultati prezentirani u tri interne institucionalne evaluacije Univerziteta u Sarajevu, uz uvažavanje elemenata SWOT analize, kao i drugi relevantni statistički podaci iz oblasti visokog obrazovanja koji su objavljeni u različitim domaćim i međunarodnim dokumentima.

Na 23. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu koja je održana 01.12.2010. godine usvojen je tekst Strategije, a isti je prihvaćen i na Upravnom odboru Univerziteta na 45. sjednici održanoj 12.10.2011. godine.

Sarajevo, oktobar 2011.

Prof. dr. Hazim Bašić

SADRŽAJ

- 1. Misija i vizija 3**
  - 1.1. Misija 4
  - 1.2. Vizija 4
- 2. Strateški ciljevi 5**
  - 2.1. Nastava i studenti 6
  - 2.2. Naučnoistraživački/umjetničkoistraživački rad 11
  - 2.3. Finansiranje visokog obrazovanja 19
  - 2.4. Veza visokog obrazovanja sa tržištem rada 21
  - 2.5. Međunarodna saradnja 25
- 3. SWOT analiza 27**
- 4. Pregled strateških zadataka 29**
- 5. Pregled ključnih indikatora 31**
- 6. Lista dokumenata potrebnih za implementaciju Strategije 35**
- 7. Pregled kratica 37**

MISIJA I VIZIJA

1

1.1. Misija

Univerzitet u Sarajevu je odgovoran da kroz nastavu i istraživanje educira sposobne, kreativne i međunarodno kompetentne kadrove u svim oblastima od interesa za cijelu Bosnu i Hercegovinu, kako bi mogli profesionalno i kvalitetno izvršavati zahtjevne zadatke moderne privrede u evropskom i svjetskom, političkom, društvenom, pravnom i kulturnom kontekstu.

1.2. Vizija

Univerzitet u Sarajevu će kroz nastavu temeljenu na istraživanjima, inovacijama i akademskoj izvrsnosti obrazovati nositelje razvoja privrede Bosne i Hercegovine, te kroz istraživački rad podsticati stvaranje novih tehnoloških rješenja i kreativnih ideja i na taj način biti oslonac održivog razvoja Bosne i Hercegovine temeljenog na znanju.

Univerzitet će djelovati kao dio integriranog Evropskog prostora visokog obrazovanja kroz primjenu zajedničkih standarda postavljenih Bolonjskom deklaracijom, te kroz intenzivnu saradnju sa univerzitetima u Evropskoj uniji ali i cijelom svijetu.

STRATEŠKI CILJEVI

2

2.1. Nastava i studenti

Polaznu osnovu za utvrđivanje strateških pravaca razvoja i unapređenja nastavnog procesa na institucijama visokog obrazovanja na području Bosne i Hercegovine, uz važeće zakonske dokumente, čini bolonjska koncepcija koja se temelji na ishodima učenja. Ideja o stvaranju društva znanja podrazumijeva takav sistem obrazovanja koji je zasnovan na ciljevima učenja (*learning outcomes*) i metodologiji nastavnog rada koja studenta stavlja u aktivnu ulogu u nastavnom procesu. Naime, za razliku od tradicionalnog sistema visokog obrazovanja, gdje je fokus uglavnom bio na onome *šta će biti predavano* u određenom studijskom ciklusu ili predmetu, novi pristup težište stavlja na ono *za šta će student biti osposobljen* završavanjem određenog studijskog programa.

Okvir kvalifikacija kao dokument koji je usvojen na državnom nivou daje generalne preporuke i pravce razvoja univerzitetske nastave. Na osnovu ovog dokumenta definiše se šta svaki student treba naučiti, koje sposobnosti i vještine treba razviti unutar nekog predmeta, studijskog programa odnosno naučno-umjetničkog područja. Otuda je neophodno identificirati najrelevantnije probleme i pitanja nastave i rada sa studentima koje je nužno standardizirati i normirati kako bi se postigli zacrtani ciljevi reforme.

Strateški zadatak 2.1.1.

Razvoj koncepta cjeloživotnog učenja

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

- Napredak i brze promjene u naučnim i umjetničkim oblastima iziskuju primjenu novih koncepcija učenja i savremenih metoda rada. Da bi odgovorili izazovima modernog vremena, studenti moraju biti osposobljeni da prate nove tehnologije, da dolaze do novih spoznaja i vještina. Neophodno je znati kako će učiti i kako će dolaziti do novih spoznaja. Stoga vještine i kompetencije, stečene kroz sve oblike formalnog i neformalnog obrazovanja, trebaju biti usmjerene ka stvaranju stručno osposobljenih i društveno aktivnih građana.
- Klasična nastava na univerzitetu je bila više na liniji poučavanja, „davanja gotovih znanja“ studentima, prevalenciji predavanja nad

drugim organizacionim formama edukacije gdje studenti uglavnom nisu aktivnije participirali. Pripremanje za cjeloživotno učenje stavlja u prvi plan samostalno učenje studenta, a poučavanje je u drugom planu. Nastavnik se usmjerava više na vođenje procesa učenja i poučavanja, koordiniranje i usmjeravanje. U tom pravcu su okrenuta razmišljanja koja u savremenoj nastavi zagovaraju da treba učiti kako treba učiti (studirati), učiti činiti – praktično djelovati, učiti sarađivati s drugima i učiti *biti*. Naročito je važno učiti kako treba učiti, što je preduslov za provođenje bolonske koncepcije nastave.

- Posebno treba istaći potrebu za razvojem različitih oblika neformalne edukacije na univerzitetu i njenu vezu s formalnom. Ubrzane naučno-tehničke promjene i pojava novih sadržaja u programu studija neće moći stati u formalne kurikulume te će se javljati neformalni oblici edukacije unutar pojedinih profila. Oni postaju važan segment cjeloživotnog učenja i bržeg snalaženja u struci. Univerziteti u budućnosti trebaju razvijati takve oblike edukacije, što je i njihova društvena odgovornost i obaveza.
- Za pojedine grupacije i profile studija treba utvrditi posebne norme i standarde kada je u pitanju broj studenata shodno specifičnosti fakulteta i prirodi studija. Na broj upisanih studenata treba utjecati tržište rada i materijalno-tehnički resursi kojima raspolažu fakulteti u skladu sa standardima i normativima.

Strateški zadatak 2.1.2.

Osiguranje kvaliteta

Nosioci aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH

- U okviru razvijenog sistema upravljanja kvalitetom Univerzitet će sistemski pratiti kvalitet nastave te prolaznost studenata na I i II ciklusu studija, pri čemu posebnu pažnju posvetiti prolaznosti na prvoj godini I ciklusa.
- **Vršenje internih evaluacija.** Na bazi dokumenata usvojenih i preporučenih od Agencije za razvoj visokog obrazovanja i

osiguranje kvaliteta BiH Univerzitet će vršiti periodične interne evaluacije. Rezultati evaluacija će biti u funkciji kontinuiranog poboljšanja nastavnog, naučnoistraživačkog i drugih procesa na Univerzitetu.

- **Eksterne evaluacije.** U saradnji sa Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH i uz podršku nadležnog ministarstva Univerzitet će obaviti potrebne pripreme za eksternu evaluaciju.

Strateški zadatak 2.1.3.

Identifikacija i sistemsko praćenje i podrška najuspješnijih studenata

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

- Sistemsko praćenje najuspješnijih studenata ima za cilj da se oni edukativno razvijaju u skladu sa svojim mogućnostima i sklonostima. Drugo, što direktno proizlazi iz ovog strateškog zadatka, jeste pozitivan utjecaj na procese vrednovanja studija i kvalitet studija u cjelini. Preporučuje se praćenje grupe najuspješnijih studenata, čime se ostvaruje povoljna odgojno-obrazovna klima na studiju. Praćenje će obavljati nastavnici i saradnici u neposrednom radu, ali i posebne komisije zadužene za tu svrhu. U pojedine segmente naučnog odnosno umjetničkog rada treba uključiti studente i pripremati ih za naredne cikluse studija i istraživanja.

Strateški zadatak 2.1.4.

Osnivanje centra za stručno usavršavanje nastavnika i unapređenje nastave

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Osnivanjem *Centra za stručno usavršavanje nastavnika i unapređenje nastave* razviti poseban sistem stalnog usavršavanja nastavnika i saradnika koji će pratiti savremena pedagoška, tehnološka i uža stručna dostignuća. Posebno se ovaj program odnosi na asistente i docente, kako bi se kvalitetno pripremili za rad u nastavi. Potrebno je planski uvoditi u nastavu inovacijske sisteme uz primjenu savremene

nastavne tehnologije koja će racionalizirati nastavu i podizati je na kvalitativno viši nivo spoznaje. To mogu biti savremeni modeli učenja i poučavanja poput *on-line* nastave, problemskog učenja, studije slučajeva i drugi. Savremeni modeli učenja i poučavanja trebaju biti na tragu cjeloživotne edukacije i održivog razvoja.

Strateški zadatak 2.1.5.

Kreiranje raznovrsnih studijskih programa

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

- Osmišljavanje studijskih programa koji će biti atraktivni za buduće studente i imati pozitivne motivacione efekte za studiranje ali i za tržište radne snage. Tu se, prije svega, misli na izradu fleksibilnih programa, programa interdisciplinarnе naravi, te planiranje studijskih programa ili pojedinih predmeta na engleskom jeziku.

Strateški zadatak 2.1.6.

Razvoj sporta i tjelesnog odgoja u okviru nastavnih i vannastavnih sadržaja

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

- Unapređenje nastavnih i vannastavnih aktivnosti kroz postojeće i inovativne sadržaje sporta i tjelesnog odgoja na Univerzitetu u Sarajevu uz primjenu savremene nastavne tehnologije kojom će se racionalizirati nastava i osigurati viši nivo spoznaje, a čime se ostvaruje povoljna odgojno-obrazovna klima na studiju i unapređuje zdravstveni status studenata i nastavnika. Poznato je da je zbog ratnih razaranja kao i prioriteta brzog ekonomskog oporavka Kantona i države značajan broj sportskih objekata ostao neobnovljen (olimpijski sportski objekti na Igmanu i Bjelašnici, sportske dvorane, bazeni i dr.), pa je time izostao značajan dio sportskih sadržaja koji bi se trebali realizovati u okviru nastavnog i vannastavnog procesa na UNSA.
- Posebno treba naglasiti potrebu da UNSA i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja podrže aktivnosti na pokretanju novih i potporu

postojećih obaveznih sadržaja nastave tjelesnog odgoja i sporta na svim članicama UNSA.

- Klasična nastava predbolonjskog studija sporta i tjelesnog odgoja odavala je utisak formalnog karaktera u kojoj studenti nisu aktivnije participirali. Stoga će Fakultet sporta i tjelesnog odgoja posebnim projektom kojeg će ponuditi Senatu UNSA ponuditi model organizacije sporta na UNSA u okviru vannastavnih aktivnosti.
- U skladu s bolonjskim standardima kao i zahtjevima integracije funkcija Univerziteta, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja će u okviru sopstvene nastave omogućiti resurse kao i prilagođene nastavne sadržaje svim članicama UNSA s ciljem realizacije programa nastave iz područja tjelesnog odgoja i sporta.

Ključni indikatori:

1. procenat studenata koji uspješno završe prvu godinu prvog ciklusa studija;
2. procenat diplomiranih studenata po generaciji;
3. odnos broja studenata po nastavniku po pojedinim grupacijama / fakultetima;
4. broj akreditovanih studijskih programa.

2.2. Naučnoistraživački/umjetničkoistraživački rad (NIR/UIR)

Čak i preliminarnom analizom postojećega stanja i dosadašnjih iskustava može se lahko zaključiti da je već dugi niz godina NIR/UIR na Univerzitetu u Sarajevu kao i na drugim visokoškolskim ustanovama na području BiH bio vidno zanemaran, nedovoljno vrednovan i podsticajan. S tim u vezi, neophodnom se nameće potreba za jasnim definiranjem osnovnih kratkoročnih i dugoročnih prioriteta i ciljeva razvoja.

S obzirom na značaj naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada, trebao bi biti donešen poseban dokument pod nazivom *strategija razvoja nauke i tehnologije Kantona Sarajevo*. Stoga se smjernice, koje su ovdje navedene, mogu smatrati kao inicijalne preporuke i pretpostavke za razvoj NIR/UIR na Univerzitetu u Sarajevu unutar postojećeg konteksta.

Strateški zadatak 2.2.1.

Analiza postojećeg stanja NIR/UIR aktivnosti – registar istraživača

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Neophodno je napraviti analizu (inventuru) postojećega stanja naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih aktivnosti koje su se realizirale i koje su realizirane u okviru postojećih projekata u kojima učestvuju članice Univerziteta u Sarajevu. S tim u vezi bilo bi neophodno napraviti preciznu, detaljnu, preglednu, jednostavnu za korištenje i svima dostupnu bazu podataka u kojoj bi bile pohranjene sve osnovne informacije o projektima koji se trenutno realiziraju. U okviru te baze podataka trebale bi biti dostupne osnovne informacije o projektima (kratki sažetak projekta, naziv institucije koja ga realizira, izvor finansiranja, budžet projekta, saradnici na projektu, periodični izvještaji i sl.). Na ovaj način svi zainteresirani za uključivanje u postojeće, pokretanje novih ili, pak, za finansiranje projekata moći će brzim pregledom baze ustanoviti trenutno stanje u realizaciji projekata iz njemu zanimljivih oblasti. Istovremeno, ovi podaci bi poslužili kao skraćeni ali dovoljno informativni, portfolio kako institucije koja realizira projekat tako i univerziteta uopće.

Strateški zadatak 2.2.2.

Stimuliranje pripreme i apliciranja na međunarodne projekte

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Stimuliranje pripremanja i apliciranja na istraživačke projekte u okviru međunarodne saradnje, što bi rezultiralo zajedničkom aplikacijom domaćih i inostranih institucija u okviru fondova finansiranih od Evropske komisije (FP7, COST, EUREKA, itd.). Naime, političko približavanje BiH evropskim integracijama otvara veliki broj mogućnosti za učestvovanje naših NIR/UIR institucija u saradnji sa drugim međunarodnim institucijama u aplikacijama za postojeće evropske grantove. S tim u vezi, trebalo bi:
  - a) obezbijediti kontinuirano informiranje svih VŠU na području Kantona Sarajevo o postojećim fondovima i inicijativama;
  - b) preko resornog ministarstva obezbijediti određena sredstva koja bi bila na raspolaganju onim institucijama koje će se prijaviti na neki od ovih grantova, a koja će biti utrošena za pripremanje konkretne aplikacije (koja sama po sebi jeste komplikovan proces koji nekad zahtijeva i određena ulaganja);
  - c) potrebno je definirati sistem za identificiranje, podsticanje i nagrađivanje uspješnih projekata i pojedinaca i pri tome jasno vrednovati rad nastavnog osoblja koje radi na izradi ovih aplikacija, kako u materijalnom smislu tako i vrednovanje ovih aktivnosti u fazi izbora u viša zvanja.

Strateški zadatak 2.2.3.

Stimuliranje projekata s direktnom primjenom u privredi

**Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo,
Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo,
Privredna komora Kantona Sarajevo, strukovne komore**

- Stimuliranje realizacije visoko primjenjivih naučnoistraživačkih odnosno umjetničkoistraživačkih projekata koje za krajnji rezultat mogu ponuditi konkretna rješenja u vidu patenata, proizvoda i

modela iskoristivih od privatnih ili državnih privrednih institucija. Treba pokrenuti aktivnosti koje bi rezultirale intenzivnijom razmjenom informacija na relaciji istraživač – privrednik, koja bi kao krajnji cilj imala stvaranje uslova u kojima:

- a) istraživač prezentira svoje mogućnosti domaćim i stranim privrednicima;
- b) privrednik prezentira naučnoj zajednici koje je naučnoistraživačke odnosno umjetničkoistraživačke projekte spreman podržati.

Drugim riječima neophodno je stimulirati zajedničke projekte naučnih i privrednih institucija u okviru čega bi, pored stimulacije istraživača da realizira ove projekte, bilo neophodno materijalno i sistemski stimulirati privrednika da ulaže u njih.

Strateški zadatak 2.2.4.

Preciziranje kriterija za potporu NIR/UIR projektima

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo

- Prilikom raspisivanja konkursa za finansiranje NIR/UIR projekte od Vlade Kantona Sarajevo neophodno je:
  - a) povećati izdvajanje sredstava shodno objektivnim mogućnostima,
  - b) jasno precizirati kriterije za prijavu NIR/UIR institucija,
  - c) pojednostaviti proceduru podnošenja aplikacije i
  - d) usvojiti kriterije prilikom odabira projekata i njihovih voditelja.
- Trenutna procedura podnošenja aplikacije je relativno komplikovana, te bi je trebalo bitno pojednostaviti. U tom smislu, trebalo bi omogućiti da se u okviru registra projekata postave elektronski formulari čije će ispunjavanje i „zaključavanje“ ujedno biti i najava ali i elektronska potvrda aplikacije na projekat, koja bi definitivno bila potvrđena slanjem „hard kopije“.

- Potrebno je smanjiti procenat odobrenih projekata na granicu od približno 20%, čime bi se pojedini izvrsni projekti mogli podržati većim iznosima, što bi svakako išlo u prilog njihovoj realizaciji, ali i stvorilo kompetitivnost koja bi trebala iznjedrili uistinu kvalitetne projekte. Jedan od koraka u ovome pravcu bilo bi i uvođenje stranih, eminentnih recenzenata koji bi sa odabranim domaćim recenzentima evaluirali aplikacije koje bi trebale biti dvojezičke (b/h/s i engleski jezik).
- Pooštriti kriterije koje mora ispunjavati istraživač da bi bio voditelj jednog od ovih naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih projekata. Time bi se, između ostalog, domaći istraživači pripremali za kriterije koji ih očekuju pri apliciranju na međunarodne grantove.

Strateški zadatak 2.2.5.

Registar NIR/UIR kapaciteta na području Kantona Sarajevo

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo

- Ažurirati registar NIR/UIR kapaciteta. Procijeniti stanje postojećih kapaciteta kako samostalnih NIR/UIR instituta tako i onih unutar članica univerziteta. Racionalno koristiti postojeće NIR/UIR kapacitete, a pri planiranju razvoja novih laboratorija uzeti u obzir postojeće stanje.
  - a) Za postojeće NIR/UIR kapacitete neophodno je obezbijediti odgovarajuću infrastrukturu kako na lokalitetu Kampusa Univerziteta u Sarajevu tako i na drugim lokacijama njegovih članica.
  - b) Podržavati one NIR/UIR kapacitete koji po svom ustrojstvu, opremljenosti, kadru i obimu aktivnosti mogu ponuditi svoje „usluge“ (kroz zajedničke projekte, realizaciju nastave i sl.) što većem broju članica Univerziteta u Sarajevu. U tom pravcu neophodno je promovirati institucionalne nosioce razvoja strateških pravaca i oblasti, pri čemu treba izbjegavati dupliranje kapaciteta i ostvariti efikasnu interakciju na nivou Univerziteta.

- Podrška akreditaciji kalibracionih i ispitnih laboratorija. Značajno je da se pomogne kako već postojećim tako i novoformiranim NIR/UIR institucijama i njihovim laboratorijama da u što kraćem roku budu spremne za proces međunarodne akreditacije.

Strateški zadatak 2.2.6.

Stimuliranje rada mladih istraživača

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Mladi istraživači.
Potrebno je stimulirati rad mladih talentovanih naučnika u okviru realizacije NIR/UIR projekata. S tim u vezi bilo bi neophodno uvesti kategoriju „mladi istraživač“, koji bi po završetku svoga studija bio privremeno zaposlen od NIR/UIR institucije i vezan za realizaciju konkretnog projekta. Ovim vidom zapošljavanja, koje bi bilo jasno vremenski ograničeno, pružila bi im se prilika da steknu iskustva u naučnoistraživačkom/umjetničkoistraživačkom radu, ali i da realiziraju svoje naučno napredovanje. U tu svrhu bi bilo neophodno da resorno ministarstvo obezbijedi sredstva (kako iz vlastitih fondova tako i iz postojećih fondova EU), čime bi se omogućila osnovna plaća za „mlade naučne stažiste“, a kojima bi se tako omogućilo da svojim radom u okviru NIR/UIR kapaciteta obezbijede svoju egzistenciju.
- Učešće studenata u NIR/UIR radu.
Potrebno je stimulirati studente u pravcu učešća u naučnoistraživačkim odnosno umjetničkoistraživačkim projektima. Naime, veliki broj studenata tokom svoga školovanja nema priliku da se upozna sa osnovnim karakteristikama i mogućnostima koje pruža NIR/UIR rad. S tim u vezi, neophodno je postojeće ali i buduće NIR/UIR kapacitete uključiti u realizaciju nastavnih planova i programa, posebno na diplomskom i doktorskom studiju. Na taj način bi studenti imali priliku da se uključe u različite NIR/UIR aktivnosti, a posebno u realizaciju NIR/UIR projekata, što bi im omogućilo lakšu realizaciju njihovih završnih radova na II i III ciklusu. Također, pojačala bi se komunikacija sa sličnim institucijama

u svijetu, što bi potencijalno otvorilo mogućnost da neki studenti realiziraju i dijelove svojih istraživanja na nekoj od međunarodnih partnerskih institucija.

Strateški zadatak 2.2.7.

Pokretanje novih i potpora postojećim naučnim časopisima

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Podržavati aktivnosti na pokretanju novih i na potpori već postojećih naučnih i stručnih časopisa. Jedan od osnovnih problema ne samo naučnoistraživačkog odnosno umjetničkoistraživačkog kadra nego i cijele akademske zajednice jeste mali broj publikacija. Jedno od rješenja ovoga problema jeste i stvaranje okruženja u kojem objavljivanje referentnih članaka neće predstavljati ekskluzivitet. S tim u vezi, neophodno je finansijski, ali i stručno, podržati sve one naučne časopise koji imaju perspektivu da svojom kvalitetom budu uvršteni u postojeće svjetske naučne baze.

Strateški zadatak 2.2.8.

Obezbeđivanje kontinuiranog finansiranja NIR/UIR rada

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Obezbijediti kontinuirano finansiranje naučnoistraživačkog odnosno umjetničkoistraživačkog rada u okviru Univerziteta u Sarajevu. Naime, trenutno stanje je takvo da u okviru mjesečnih dotacija članicama Univerziteta, pa čak i onima koje su primarno naučnoistraživačkog odnosno umjetničkoistraživačkog karaktera, ne postoje sredstva koja se odnose „na realizaciju naučnoistraživačkih odnosno umjetničkoistraživačkih aktivnosti“. Stoga u velikom broju slučajeva dolazi do diskontinuiteta u realizaciji naučnoistraživačkih odnosno umjetničkoistraživačkih aktivnosti, tj. do prekida započetih projekata do pronalaženje novih sredstava kroz neki od otvorenih konkursa. Upravo ta praksa predstavlja problem u dobijanju krajnjih rezultata koji se u oblasti naučnoistraživačke odnosno umjetničkoistraživačke aktivnosti zasnivaju na kontinuiranom radu.

Stoga je neophodno obezbijediti kontinuirano finansiranje NIR/UIR aktivnosti od resornog ministarstva, koje bi kroz zajedničke aktivnosti sa privrednim institucijama moglo obezbijediti minimum sredstava za „održavanje hladnog naučnoistraživačkog odnosno umjetničkoistraživačkog pogona“ na naučnoistraživačkim odnosno umjetničkoistraživačkim institucijama.

Strateški zadatak 2.2.9.

Definiranje dodatnog finansiranja i normativa za Grupaciju umjetnosti

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Ministarstvo za kulturu i sport Kantona Sarajevo

- Potrebno je da se u finansiranje akademija iz Grupacije umjetnosti u odgovarajućem kapacitetu uključi nadležno kantonalno Ministarstvo za kulturu i sport kroz formiranje fonda za umjetnost pri ovom ministarstvu, čiji bi fiksni procenat bio predviđen za Univerzitet u Sarajevu.
- Inicirati donošenje posebnih standarda i normativa za Grupaciju umjetnosti u skladu sa evropskim standardima, a u pogledu izvođenja nastave (individualni rad), kadrovskih potreba, veličine prostora za rad i dr.

Strateški zadatak 2.2.10.

Formiranje savjeta za razvoj umjetnosti

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Ministarstvo za kulturu i sport, Univerzitet u Sarajevu

- a) Omogućiti dostizanje broja nastavno-naučnog i umjetničkog kadra umjetničkih akademija prema standardima i normativima koji su uobičajeni za ovu oblast u zemljama EU.
- b) Osigurati učešće predstavnika umjetnosti pri svim relevantnim događajima i promjenama u vezi sa područjima

u kojima je zastupljena umjetnost (sve vrste medija, institucije kulture i umjetnosti). S tim ciljem formirati *savjet za razvoj umjetnosti* pri Ministarstvu za kulturu i sport, analogno Savjetu za nauku koji djeluje pri Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade, u čijem sastavu bi bili zastupljeni predstavnici svih akademija.

- c) Sistemski pojačati interakciju između Grupacije umjetnosti i kulturnih i umjetničkih institucija: muzeja, pozorišta, filmskih i TV-kuća, kulturno-umjetničkih društava, redakcija) u svim segmentima (realizacija nastave, zajedničko nastupanje i prezentacija, apliciranje na projekte, angažman studenata).

Ključni indikatori:

1. broj dobijenih projekta iz FP-a;
2. broj aplikacija za projekte iz domena FP-a;
3. broj objavljenih radova u časopisima koje prate relevantne baze podataka;
4. broj radova objavljenih na međunarodnim konferencijama;
5. broj odbranjenih doktorata.

2.3. Finansiranje visokog obrazovanja

U osnovi se finansiranje visokog obrazovanja svodi na komponente finansiranja nastavnog procesa, finansiranje NIR/UIR rada te finansiranje društvene komponente (studentskog standarda), pa se postavljaju posebni ciljevi za svaku od ovih komponenti.

Strateški zadatak 2.3.1.

Finansiranje nastavne komponente visokog obrazovanja

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Stvoriti mehanizme učinkovitog osiguranja i upravljanja finansijskim sredstvima za razvoj nastavne komponente visokog obrazovanja.
- Potrebno je da Kanton Sarajevo posebnim projektom pripremi studiju o načinu uspostavljanja finansiranja obrazovne komponente javnog univerziteta kroz formulu po studentu, poštujući potrebe i mogućnosti društva kao i potrebne standarde i normative, uzevši u obzir preporuke *Studije izvodljivosti za reformu visokog obrazovanja* iz marta 2009. godine, izrađene u okviru IPA programa Evropske unije za BiH kao i dobra iskustva zemalja EU. Takav pristup bi pretpostavljao finansiranje obrazovnog procesa javnog univerziteta na osnovu broja njihovih studenata i to podrazumijeva uspostavu normi koje su izvodljive i razumne u bh. kontekstu.

Strateški zadatak 2.3.2.

Finansiranje istraživačke komponente visokog obrazovanja

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Stvoriti mehanizme učinkovitog osiguranja i upravljanja finansijskim sredstvima za razvoj istraživačke komponente visokog obrazovanja.

- Potrebno je da Kanton Sarajevo formira fond Kantona Sarajevo za podršku istraživanju koji će stimulirati NIR/UIR projekte.
- Univerzitet u Sarajevu će formirati vlastiti fond za naučnoistraživačke odnosno istraživačke projekte. Sredstva fonda bit će osigurana iz budžetskih i vanbudžetskih izdvajanja, donacija i dr. izvora finansiranja.

Strateški zadatak 2.3.3.

Finansiranje društvene komponente visokog obrazovanja

Nosilac aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

Stvoriti mehanizme učinkovitog osiguranja i upravljanja finansijskim sredstvima za razvoj društvene komponente visokog obrazovanja u Kantonu Sarajevu odnosno osiguranje jednakog pristupa visokom obrazovanju svim stanovnicima BiH, neovisno o njihovoj životnoj dobi, religijskoj ili etničkoj pripadnosti, zdravstvenom stanju ili finansijskim mogućnostima.

Univerzitet u Sarajevu će kroz Fond „Suada Dilberović“ finansirati određeni broj redovnih studenata I i II ciklusa i to iz kategorija izuzetno nadarenih i socijalno ugroženih studenata.

Ključni indikatori:

1. procenat izdvajanja za razvoj naučnoistraživačkog rada;
2. broj studenata izvan Kantona Sarajevo koji studiraju na Univerzitetu u Sarajevu;
3. broj domaćih projekata finansiranih od Vlade Kantona Sarajevo;
4. broj projekata finansiranih iz fonda za nauku Univerziteta u Sarajevu;
5. broj međunarodnih naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih projekata.

2.4. Veza visokog obrazovanja sa tržištem rada

Veza visokog obrazovanja sa tržištem rada podrazumijeva pitanja u vezi sa osiguranjem broja kadrova određenih profila, kao i usklađenosti kompetencija koje studenti stječu u toku obrazovanja sa potrebama tržišta rada. Ukupan broj i strukturu upisanih studenata na Univerzitetu u Sarajevu odobrava Vlada Kantona Sarajevo na prijedlog Senata Univerziteta u Sarajevu. Univerzitet je obavezan uz prijedlog dostaviti i analizu svojih maksimalnih infrastrukturnih i kadrovskih kapaciteta imajući u vidu Standarde i normative. Broj studenata finansiranih iz budžeta utvrđuje Vlada na osnovu obrazloženog i usaglašenog prijedloga Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo i Ministarstva rada i socijalne politike Kantona Sarajevo, a na osnovu kapaciteta Univerziteta u Sarajevu i analize potreba tržišta rada.

Strateški zadatak 2.4.1.

Upisna politika

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu

- Univerzitet u Sarajevu će u skladu sa vlastitom upisnom politikom vršiti upis studenata na komercijalnoj osnovi do svojih punih kapaciteta, a sredstva ostvarena na ovakvoj osnovi tretirat će se kao vanbudžetska sredstva organizacionih jedinica odnosno Univerziteta, u skladu sa Statutom.
- Pitanje kompetencija koje studenti stječu u toku visokoškolskog obrazovanja i njihovog usklađivanja sa potrebama tržišta rada permanentna je obaveza Univerziteta. Univerzitet će na maksimalno petogodišnjoj osnovi vršiti analizu usaglašenosti nastavnih planova i programa s potrebama tržišta rada, uključujući i anketiranje poslodavaca, privrednih društava, komora i drugih udruženja iz privrede.

Strateški zadatak 2.4.2.

Projekti i zadovoljavanje potreba tržišta rada

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu, Privredna komora Kantona Sarajevo, strukovne komore

Bolje razumijevanje akademske zajednice za potrebe tržišta rada potrebno je ostvariti na sljedeće načine:

- a) dio fonda za istraživanje osigurati za zajedničke projekte akademske zajednice i privrednih subjekata na području fundamentalnog i primijenjenog istraživanja od direktnog interesa za ove subjekte. Projekti sa većim naučnim značajem i finansijskim učešćem privrednih subjekata trebaju imati i veće prioritete pri dodjeli. Fokus treba biti na malim i srednjim preduzećima koja ne mogu podnijeti teret samostalnog istraživanja.
- b) Na nivou fakulteta formirati alumni udruženja. Prilikom promjene nastavnih planova i programa ova udruženja mogu poslužiti za evaluaciju istih kao i dati korisne sugestije.

Strateški zadatak 2.4.3.

Razvoj specijalističkih studija i kurseva

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu, Privredna komora Kantona Sarajevo, strukovne komore

Putem programa cjeloživotnog učenja akademska zajednica treba pojačati svoju interakciju sa tržištem rada. Putem specijalističkih studija kao i kratkih stručnih kurseva potrebno je omogućiti uposlenim kadrovima sa visokoškolskom kvalifikacijom dodatnu edukaciju na polju novih znanja (tehnologija) intenzitetom proporcionalnim intenzitetu proizvodnje novih znanja u pojedinim granama nauke. Obaveza Univerziteta je da ponudi odgovarajuće specijalističke studije odnosno veći broj kratkih kurseva. Dodijeljeni ECTS bodovi kontinuirane edukacije učesnicima kurseva trebaju biti posebno evaluirani prilikom izbora na radna mjesta, osobito u javnim ustanovama.

Strateški zadatak 2.4.4.

Angažovanje istaknutih kadrova iz privrede

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

U skladu sa postojećim Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i drugim pozitivnim zakonskim odredbama, angažovati na odgovarajućim stručnim predmetima kadrove iz prakse.

Strateški zadatak 2.4.5.

Usklađivanje studijskih programa

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

- Uspostaviti odnosno proširiti sistem nastavnih baza u privredi tehničkih odnosno biotehničkih fakulteta. U skladu sa ustanovljenom nastavnom bazom, potrebno je korigovati i odgovarajuće kurikulume, kao i nastojati da završni radovi u okviru drugog ciklusa studija budu zasnovani na rješavanje praktičnih problema iz privrede.

Strateški zadatak 2.4.6.

Poboljšanje informiranosti studenata o stanju na tržištu radne snage

Nosioci aktivnosti: Vlada Kantona Sarajevo, Zavod za statistiku, Univerzitet u Sarajevu

Važan element za regulaciju tržišta rada je i odgovarajući izbor buduće profesije od studenata, u skladu sa potrebama tržišta rada, ambicijama i potencijalima studenata. Iz tog razloga potrebno je:

- a) prilikom raspisivanja konkursa za upis studenata omogućiti informaciju o podacima Zavoda za statistiku koji su u vezi sa potražnjom odgovarajućeg zanimanja na tržištu rada;
- b) potrebno je statistički pratiti trend potražnje pojedinih zanimanja za posljednje četiri godine, broj diplomiranih studenata pojedinog zanimanja koji su nezaposleni (i koji su mlađi od 35 godina), broj diplomiranih studenata za pojedina

zanimanja, odnosno broj onih koji su zasnovali radni odnos u periodu od pet godina nakon diplomiranja.

Ključni indikatori:

1. broj programa/kurseva koji su razvijeni u okviru cjeloživotnog učenja;
2. broj završnih radova II ciklusa koje su odobrene na osnovu zahtjeva i potreba privrednih subjekata;
3. udio prihoda od pružanja usluga privredi i lokalnoj zajednici.

2.5. Međunarodna saradnja

Bolonjski proces u fokus stavlja kompetencije koje student stječe tokom obrazovnog procesa. Razmatrajući smjernice razvoja visokog obrazovanja u desetljeću koje slijedi, ministri evropskih zemalja odgovorni za ovu oblast, na konferenciji održanoj u Leuvenu u aprilu 2009, poseban su naglasak stavili na značaj cjeloživotnog učenja, masovnije učesće u visokom obrazovanju i mobilnost studenata. Do 2020. godine svaki peti student, koji bude diplomirao unutar Evropskog prostora visokog obrazovanja, trebalo bi da je kao dio svog obrazovanja proveo najmanje jedan semestar na studiju ili praksi u inostranstvu.

U ovom kontekstu potrebno je da Vlada Kantona Sarajevo donese posebne mjere za podršku internacionalizaciji nastavno-naučnog procesa na Univerzitetu. Podsticaji bi se odnosili na podršku mobilnosti nastavnog kadra i studenata. Univerzitet treba intenzivirati učesće u *joint-degree* studijskim programima u saradnji s partnerskim inostranim univerzitetima.

Strateški zadatak 2.5.1.

Povećanje broja aplikacija i dobijenih projekata iz fondova EU

Nosioci aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu, Vlada Kantona Sarajevo

Od Univerziteta se očekuje da značajnije koristi mogućnosti koje pružaju programi Evropske unije u oblasti visokog obrazovanja i istraživanja, prije svega Tempus, Erasmus Mundus i Sedmi okvirni program (FP7), kao i ostale modalitete studentske i akademske razmjene u okviru već uspostavljenih bilateralnih i multilateralnih programa saradnje.

Strateški zadatak 2.5.2.

Povećanje mobilnosti nastavnika i saradnika

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

Cilj je da se do kraja akademske 2015/2016. godine kontinuirano povećava broj nastavnog osoblja i studenata koji su proveli period podučavanja i studiranja na visokoškolskim ustanovama van granica BiH. Posebno se očekuje da svaki student doktorskog studija provede jedan dio istraživanja usavršavajući se na instituciji odgovarajućeg nivoa u inostranstvu.

Strateški zadatak 2.5.3.

Uspostava joint-degree studijskih programa

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu

Univerzitet u Sarajevu će, uz korištenje raspoloživih fondova Evropske komisije, zajedno s partnerskim univerzitetima s kojima ima potpisane ugovore o saradnji raditi na uspostavi združenih studijskih programa (*joint-degree program*), naročito trećeg ciklusa.

Strateški zadatak 2.5.4.

Povećanje i promoviranje mobilnosti studenata

Nosioci aktivnosti: Univerzitet u Sarajevu, Vlada Kantona Sarajevo

U cilju potpunijeg uključivanja u Evropski prostor visokog obrazovanja (EHEA), Univerzitet će u nastavnim planovima stvoriti prostor za mobilnost (*mobility window*), te uz potporu Ministarstva ponuditi odgovarajući broj kurseva na engleskom jeziku. Ugovori o međuniverzitetskoj saradnji uključivat će puno priznavanje studijskih postignuća ostvarenih tokom perioda provedenog na partnerskoj instituciji, za što je sistem ECTS ključni instrument.

Ključni indikatori:

1. broj studenata stranih državljana koji studiraju na Univerzitetu u Sarajevu;
2. broj studenata Univerziteta u Sarajevu koji su u okviru međunarodne razmjene proveli dio studija u inostranstvu;
3. broj dobijenih projekata tipa TEMPUS;
4. broj aplikacija za TEMPUS projekte;
5. broj studijskih programa ustanovljenih s međunarodnim partnerima.

SWOT ANALIZA

3

Interne snage:

- višedecnijsko akademsko naslijeđe;
- vodeća akademska ustanova u razvoju društva znanja u BiH;
- najveća visokoškolska ustanova prema broju studenata i nastavnika u BiH;
- respektabilan profesionalni potencijal bivših studenata u zemlji i inostranstvu;
- postojanje neophodne kritične mase nastavnika i saradnika;
- svijest o vlastitoj odgovornosti za razvoj;
- pojedini nastavnici i naučnici, katedre i odsjeci sa ugledom u evropskim i svjetskim razmjerama;
- intenzivna saradnja sa međunarodnom akademskom zajednicom.

Interne slabosti:

- inertnost i suzdržanost prema promjenama;
- dezintegriranost Univerziteta i nemogućnost upravljanja Univerzitetom kao cjelinom;
- pretežna usmjerenost u nastavi na prijenos informacija i „usvajanje” znanja;
- nepostojanje stabilnog izvora sredstava za naučnoistraživački rad;
- nedovoljno razvijen sistem upravljanja kvalitetom;
- nepostojanje podsticajne i relevantne naučne politike na Univerzitetu;
- nedovoljno uključivanje studenata u naučnoistraživački rad.

Šanse u okruženju:

- prisutna svijest javnosti o neophodnosti uključivanja u evropski akademski prostor
- efekti potpisivanja Bolonjske deklaracije odnosno promjene u evropskom sistemu visokog obrazovanja i neophodnost promjena pri uključivanju u ovaj sistem;
- povećan interes privrede i međunarodnih institucija za započinjanje i finansiranje istraživačkih projekata;
- povećanje saradnje u nastavi i istraživanjima s visokoškolskim i naučnim institucijama na lokalnoj, regionalnoj i globalnoj razini;
- uključivanje Univerziteta u *joint-degree* studije II i III stepena.

Prijetnje u okruženju:

- shvatanje visokog obrazovanja kao potrošnje, a ne investicije u razvoj društva;
- nepostojanje državne strategije razvoja visokog obrazovanja;
- nepovoljna privredna situacija u zemlji i nedostatak materijalnih sredstava potrebnih za razvoj visokog obrazovanja;
- nekontrolirana ekspanzija visokog obrazovanja na štetu kvaliteta nastave;
- nedovoljno razumijevanje osnovnih problema visokog obrazovanja i Univerziteta od onih koji donose političke odluke;
- slabe povratne veze između privrede i Univerziteta;
- nizak nivo kvaliteta prethodnog školovanja u većini srednjih škola.

PREGLED
STRATEŠKIH
ZADATAKA

4

2.1. Nastava i studenti	
Strateški zadatak 2.1.1.	Razvoj koncepta cjeloživotnog učenja
Strateški zadatak 2.1.2.	Osiguranje kvaliteta
Strateški zadatak 2.1.3.	Identifikacija i sistemsko praćenje i podrška najuspješnijih studenata
Strateški zadatak 2.1.4.	Osnivanje centra za stručno usavršavanje nastavnika i unapređenje nastave
Strateški zadatak 2.1.5	Kreiranje raznovrsnih studijskih programa
2.2. Naučnoistraživački/umjetničkoistraživački rad	
Strateški zadatak 2.2.1.	Analiza postojećeg stanja NIR/UIR aktivnosti – registar istraživača
Strateški zadatak 2.2.2.	Stimuliranje pripreme i apliciranja na međunarodne projekte
Strateški zadatak 2.2.3.	Stimuliranje projekata s direktnom primjenom u privredi
Strateški zadatak 2.2.4.	Preciziranje kriterija za potporu NIR/UIR projekata
Strateški zadatak 2.2.5.	Registar NIR/UIR kapaciteta na području Kantona Sarajevo
Strateški zadatak 2.2.6.	Stimuliranje rada mladih istraživača
Strateški zadatak 2.2.7.	Pokretanje novih i potpora postojećim naučnim časopisima
Strateški zadatak 2.2.8.	Obezbeđivanje kontinuiranog finansiranja naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada
Strateški zadatak 2.2.9.	Definiranje dodatnog finansiranja i normativa za Grupaciju umjetnosti
Strateški zadatak 2.2.10.	Formiranje savjeta za razvoj umjetnosti
2.3. Finansiranje visokog obrazovanja	
Strateški zadatak 2.3.1.	Finansiranje nastavne komponente visokog obrazovanja
Strateški zadatak 2.3.2.	Finansiranje istraživačke komponente visokog obrazovanja
Strateški zadatak 2.3.3.	Finansiranje društvene komponente visokog obrazovanja
2.4. Veza visokog obrazovanja sa tržištem rada	
Strateški zadatak 2.4.1.	Upisna politika
Strateški zadatak 2.4.2.	Projekti i zadovoljavanje potreba tržišta rada
Strateški zadatak 2.4.3.	Razvoj specijalističkih studija i kurseva
Strateški zadatak 2.4.4.	Angažovanje istaknutih kadrova iz privrede
Strateški zadatak 2.4.5.	Usklađivanje studijskih programa
Strateški zadatak 2.4.6.	Poboljšanje informiranosti studenata o stanju na tržištu radne snage
2.5. Međunarodna saradnja	
Strateški zadatak 2.5.1.	Povećanje broja aplikacija i dobijenih projekata iz fondova EU
Strateški zadatak 2.5.2.	Povećanje mobilnosti nastavnika i saradnika
Strateški zadatak 2.5.3.	Uspostava joint-degree studijskih programa
Strateški zadatak 2.5.4.	Povećanje i promoviranje mobilnosti studenata

PREGLED **KLJUČNIH** INDIKATORA

5

Nastava i studenti	
1.	Procenat studenata koji uspješno završe prvu godinu prvog ciklusa studija
2.	Procenat diplomiranih studenata po generaciji
3.	Odnos broja studenata po nastavniku po pojedinim grupacijama/fakultetima
4.	Broj akreditovanih studijskih programa
Naučnoistraživački/umjetničkoistraživački rad	
1.	Broj dobijenih projekta iz FP-a
2.	Broj aplikacija za projekte iz domena FP-a
3.	Broj objavljenih radova u časopisima koje prate relevantne baze podataka
4.	Broj radova objavljenih na međunarodnim konferencijama
5.	Broj odbranih doktorata
Finansiranje visokog obrazovanja	
1.	Procenat izdvajanja za razvoj naučnoistraživačkog rada
2.	Broj studenata izvan Kantona Sarajevo koji studiraju na Univerzitetu u Sarajevu
3.	Broj domaćih projekata kofinansiran od Vlade Kantona Sarajevo
4.	Broj projekata finansiran iz fonda za nauku Univerziteta u Sarajevu
5.	Broj međunarodnih naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih projekata
Veza visokog obrazovanja sa tržištem rada	
1.	Broj programa/kurseva koji su razvijeni u okviru cjeloživotnog učenja
2.	Broj završnih radova II ciklusa koji su odobreni na osnovu zahtjeva i potreba privrednih subjekata
3.	Udio prihoda od pružanja usluga privredi i lokalnoj zajednici
Međunarodna saradnja	
1.	Broj studenata stranih državljana koji u okviru međunarodne razmjene studiraju na Univerzitetu u Sarajevu
2.	Broj studenata Univerziteta u Sarajevu koji su u okviru međunarodne razmjene proveli dio studija u inostranstvu
3.	Broj dobijenih projekata tipa TEMPUS
4.	Broj aplikacija za TEMPUS projekte
5.	Broj studijskih programa ustanovljenih s međunarodnim partnerima

LISTA
DOKUMENATA
POTREBNIH ZA
IMPLEMENTACIJU
STRATEGIJE

6

1.	Akcioni plan za provođenje Strategije
2.	Standardi i normativi za obavljanje visokog obrazovanja – revizija postojećeg akta
3.	Projekat o osnivanju centra za stručno usavršavanje nastavnika i unapređenje nastave
4.	Strategija razvoja nauke i tehnologije Kantona Sarajevo
5.	Projekat izrade registra naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih kapaciteta na području Kantona Sarajevo
6.	Akt o formiranju savjeta za razvoj umjetnosti
7.	Studija o uspostavljanja finansiranja obrazovne komponente javnog univerziteta kroz formulu po studentu

PREGLED KRATICA

7

BASILEUS	<i>Balkan academic scheme for the internalisation of learning together with EU universities</i>
BiH	Bosna i Hercegovina
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
CIPS	Centar za interdisciplinarnе postdiplomske studije Univerziteta u Sarajevu
COST	<i>Cooperation in Science and Technology</i>
DL	<i>Distance learning</i> („učenje na daljinu“)
ECTS	<i>European Credit Transfer System</i> (evropski sistem prenosa bodova u visokom obrazovanju)
EHEA	<i>European Higher Education Area</i> (evropski prostor visokog obrazovanja)
Erasmus	<i>EuRopean Community Action Scheme for the Mobility of University Students</i>
ERA	<i>European Research Area</i> (evropski istraživački prostor)
EU	Evropska unija
EUA	<i>European University Association</i> (Evropska asocijacija univerziteta)
FP	Framework programme – glavni program Evropske unije za finansiranje istraživanja i ukupnog društvenog razvoja
HEA	<i>Higher Education Agency</i> (Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH)
IPA	instrumenti pretprištupne pomoći
ISSS	informacioni sistem studentske službe
JoinEU-SEE	program mobilnosti studenata i nastavnika između zemalja EU i JI Evrope
KS	Kanton Sarajevo
MONKS	Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo
NCP	<i>National Contact Point</i>
NI/UI	naučnoistraživački/umjetničkoistraživački rad
NUBBiH	Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine
TEMPUS	Trans-European Mobility Scheme for University Studies – program namijenjen razvoju sistema visokog obrazovanja u zemljama Jugoistočne Evrope (Albanija, BiH, Hrvatska, Makedonija, Srbija i Crna Gora) putem unapređivanja regionalne međuuniverzitetske saradnje i saradnje sa zemljama članicama Evropske unije
UNSA	Univerzitet u Sarajevu
UTIC	Univerzitetski tele-informatički centar
VŠU	visokoškolska ustanova

